

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z. Ú.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

Značka kvality ŽIVOTNOST PLUS

- co přináší PODNIKATELŮM?

Značka kvality ŽIVOTNOST PLUS je přiznávána Sdružením českých spotřebitelů výrobkům, pro které výrobce deklaruje životnost, která je přiměřená reálným očekáváním spotřebitele.

Může to být vyjádřeno i přesahem zákonem stanovené doby záruky.

Pro výrobce může značka znamenat větší konkurenceschopnost v očích spotřebitelů.

Projekt vývoje a zavedení značky kvality je podpořen z neinvestiční dotace prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu ze státního rozpočtu ČR pro rok 2016

Na výrobku (jeho obalu, v reklamě apod.) nachází spotřebitel řadu informací, které mu mají napomoci v orientaci při výběru při koupi. Mnohé jsou povinné, ale je na výrobcích, jakými dalšími sděleními chce kupujícího přesvědčit, že právě jeho výrobek stojí za zakoupení a spotřebování. Výrobci tak hledají cesty jak zviditelnit a upřednostnit právě svůj výrobek.

Sdružení českých spotřebitelů (SČS) s partnery přináší nástroj, který by měl pomoci jak spotřebitelům, tak výrobcům - a oživit diskuzi k životnosti výrobku.

1. Co je to životnost výrobku?

JAKOSTÍ – KVALITOU rozumíme souhrn znaků, kterými charakterizujeme vlastnosti daného výrobku. Náleží mezi ně i – SPOLEHLIVOST. Ta zahrnuje bezporuchovost (doba bezporuchového provozu), udržovatelnost (doba na údržbu, náklady na údržbu, pracnost údržby atd.) a další, ale pro nás zejména - ŽIVOTNOST. ŽIVOTNOST je jedním (a zásadním) rysem spolehlivosti výrobku. Charakterizuje kvalitativní vlastnost předmětu, která označuje, jak dlouho si předmět udrží své původní, nebo téměř původní vlastnosti – tedy svoji jakost či kvalitu. Životnost se měří většinou v pojmu času anebo počtu opakování.

2. Co je to značka kvality ŽIVOTNOST PLUS?

Značka kvality ŽIVOTNOST PLUS (dále také jen značka) je – obecně bezúplatně, k dalšímu – komerčnímu využití za úplatu – přiznávána výrobku, pro který výrobce deklaruje životnost, která je přiměřená reálným očekáváním spotřebitele.

3. Jakému výrobku můžeme přiznat značku kvality ŽIVOTNOST PLUS?

Značka je určena jen pro nepotravinové výrobky určené prioritně pro konečného spotřebitele (spotřební zboží). Přiznává se zejména výrobkům, které jsou „cenově náročnější“ a kde lze předpokládat spotřebitelské očekávání na víceletou či i mnohaletou životnost, např. větších domácích spotřebičů (bílá elektrotechnika) nábytku, aj.; naopak, není předpoklad oceňování malé elektrotechniky (varné konvice), hraček apod. Značka může být udělena za službu, pokud je výstupem výrobek k užívání spotřebitelem (nábytek na zakázku, zubní implantát).

Předmětem přiznání značky může být – dle účelu:

- Jednotlivý výrobek, pokud výrobce má ve svém sortimentu jeden, či malou skupinu výrobků, které splňují podmínky pro přiznání značky.
- Skupina výrobků, pokud výrobce má ve svém sortimentu identifikovatelnou skupinu výrobků, které splňují podmínky pro přiznání značky.
- Výrobce, pokud dodává na trh celou produkci či její podstatnou část, splňující podmínky pro přiznání značky.

4. Na základě jakých kritérií je přiznána značka kvality ŽIVOTNOST PLUS?

Kritéria pro udělení značky vyvinulo SČS – správce značky; v celém procesu byl a je vývoj konzultován s více partnery projektu, zejména s Hospodářskou komorou ČR. Základní kritéria pro výběr a udělení značky jsou čtyři:

Deklarovaná životnost (1) formou přímé deklarace životnosti v jednotce času anebo

v cyklech používání nebo formou náhradního vyjádření životnosti

Srozumitelnost a transparentnost podmínek deklarované životnosti (2)

Související informace výrobce o výrobku (3), např. formou dobrovolných značek kvality

Pohled a názory spotřebitele (4) - postavení výrobce na trhu, dlouhodobost působení, dosažená kredibilita, chování vůči spotřebiteli, např. při vyřizování reklamací aj., dále: dostupné názory spotřebitelů na výrobek, zejména ve vztahu k životnosti a dalším znakům kvality - srovnávací aplikace, on-line diskuze, atd.

Komise rovněž schvaluje sektorové metodické postupy včetně specifických kritérií pro danou skupinu výrobků, pokud nestačí obecná kritéria a postupy.

5. Kdo navrhuje výrobky pro přiznání značky kvality ŽIVOTNOST PLUS, jakým mechanismem je ocenění přiznáváno?

Výrobky navrhují na ocenění samotní spotřebitelé prostřednictvím webových stránek (www.zivotnost-plus.cz), dále pracovníci a aktivisté SČS a partnerů projektu, včetně profesních svazů, Hospodářské komory ČR atd. Zájem může vyjádřit samotný výrobce.

Vyhodnocení provádí – na základě uvedených kritérií Hodnotitelská komise, která je složena ze zástupců spotřebitelů a zainteresovaných stran (profesní svazy, akademická sféra, ad.).

Informace o tom, že výrobku byla přiznána značka, je uveřejněna na webových stránkách www.zivotnost-plus.cz.

- O této skutečnosti jsou informována média a také, samozřejmě, držitel ocenění za daný výrobek.
- Držitel ocenění tedy o udělení značky nežádá, ocenění ho nestojí žádné poplatky a je o něm pouze informován.
- Pokud by však držitel ocenění chtěl dále značku komerčně využít – v informacích na výrobku, ve svých propagačních materiálech atp., licence je mu udělována smluvně, za roční poplatek.

O nás:

Sdružení českých spotřebitelů, z. ú. (SČS) si klade za cíl hájit oprávněné zájmy a práva spotřebitelů na vnitřním trhu EU a ČR, přičemž zdůrazňuje preventivní stránku ochrany zájmů spotřebitelů: „Jen poučený spotřebitel se dokáže účinně hájit“. SČS působí v řadě oblastí s důrazem na rozvíjení odbornosti ve vztahu ke kvalitě a bezpečnosti výrobků včetně potravin, technické normalizaci a standardizaci, kvalitě a bezpečnosti služeb včetně služeb finančního trhu aj.

Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10 – Strašnice; +420 261263574, spotrebitel@regio.cz; www.konzument.cz

Součástí režimu udělení a držení značky je aktivní sledování správcem značky a partnery, zda se nezměnily podmínky, za kterých byla značka přiznána (např. zda se nezměnila deklarovaná životnost, zda se nezhoršily související informace k deklarované životnosti atd.) i vyhodnocování spokojenosti spotřebitelů s oceněným výrobkem formou webové aplikace.

6. Závěrem

Uvědomujeme si, že technika a technologie jdou dopředu takovým tempem, že zastarávání výrobků je již z tohoto důvodu rychlejší, než bylo naše očekávání na životnost před 30 a více lety. Jeví se, že i některé regulativní požadavky či jiné trendy působily, že přijaté (a vynucené) materiálové či technologické úpravy s pozitivním dopadem na ekologii mohly zároveň vést ke zkracování životnosti. V současnosti se ale právě ze strany silících požadavků na udržitelnost prostředí - např. v rámci oběhové ekonomiky, ale i dalších iniciativ a trendů - projevují z různých stran silné tlaky řešit problematickou stránku často nedostatečné životnosti výrobků. Je to zjevně zátěž pro udržitelnost prostředí, ale je to také obrovská zátěž ekonomická zejména pro ekonomicky slabší skupiny společnosti.

SČS vnímá zavedení nové značky kvality ŽIVOTNOST PLUS jako nástroj samoregulační, který vždy upřednostňujeme před „násilnou“, kontraproduktivní regulací. Připomeňme ale, že v některých i evropských zemích se již regulace životnosti výrobků v určité míře začíná prosazovat. Naši značku vnímáme jako iniciaci diskuze vedoucí k takové motivaci chování trhu, které by předešlo dalším regulativním opatřením.

7. Informace ke značce a oceněným výrobkům

Pro prezentaci značky a výrobků, kterým byla přiznána, je připravována doména www.zivotnost-plus.cz, která je – logicky – zatím neotevřena.

Aktuálně základní informace k udělení značky vám nabízíme zde: <http://www.konzument.cz/o-scs/aktualni-priority/zivotnost-plus.php>

Obraťte se na nás pro bližší informace o značce a pro **podmínky jejího přiznání a používání:**

Ing. Libor Dupal, ředitel SČS, tel. +420 261263574, dupal@regio.cz